

Protokoll

KTH:s skyddskommitté nr 2/21 29 april 2021

Närvarande ledamöter:

Kerstin Jacobsson, (Ordförande)
Leif Svanblom, (Sekreterare)
Annica Fröberg, (Personalchef)
Reine Bergström, (SACO)
Alexander Baltatis, (SACO)
Per-Ove Öster, (SEKO)
Nelli Jokinen, (SEKO)
Susanna Elfving Blomster (ST)
Hampus Grönberg, ST
Eva Pettersson, (HSKO)
Annica Hofberg (HSKO)
Björn Johannessson, (HSKO)
Ävelin Pantigoso (THS)

Övrig närvarande:

Lotta Gustavsson
Lena Salomonsson
Katarina Berglund
Lena Mattsson, Studenthälsan
Ingemar Dahlgren, Studenthälsan
Jan Gulliksen

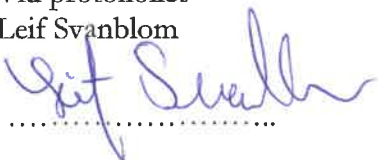
Ej närvarande:

Peter Bergman (HSKO)
Ines Ezcurra, (HSKO)
Per G Wehlin, (HSKO)
Erik Edstam, (HSKO)
Viktor Brolund (SKO, CSG)

1. Björn Johannessson valdes att justera protokollet.
2. Dagordningen godkändes.
3. Föregående protokoll från 18 februari 2021 lades till handlingarna efter att Leif gjort en snabb redovisning av frågor från senaste mötet.
 - a. Säkerhetsgruppen får rapporter från våra väktare när studenter bryter mot rekommendationerna för att hålla avstånd när det gäller större grupper. Säkerhetsgruppen kontaktar Bostad på Studentservice för diskussion om åtgärder.
 - b. Mikael och Leif har i uppdrag att följa upp några slumpvis valda inrapporterade incidenter. Uppföljning har startat men är ännu inte slutförd.

- c. Utskick till KTH:s chefer om att de som blivit covidsmittade på sitt arbete skall anmälas till Arbetsmiljöverket som allvarligt tillbud. Informationen är utskickad.
4. Ansvar för studenternas arbetsmiljö. Lotta gick igenom bilagan till ett tidigare rektorsbeslut som gällde dåvarande anpassning av arbetsförlagt verksamhet för att hindra smittspridning. I bilagan lyfter Lotta upp en arbetsmiljörisk, att det inte är tillräckligt känt hur man inom KTH fördelar uppgifter inom studiemiljöarbetet. I beskrivningen av arbetsmiljörisken föreslås en hantering enligt en beslutslinje som går från rektor via skolchef, GA, PA, Kursansvarig och vid behov vidare till momentansvarig. Protest framfördes då konsekvensen blir att kursansvarig får arbetsmiljöansvar för sina studenter. Lotta underströk att detta inte var ett beslut utan förslag. Lotta påpekade att det är skillnad på arbetsmiljöansvar och arbetsmiljöuppgift. Katarina påpekade att idag är det skolchef som är arbetsmiljöansvarig för våra studenter såvida inte skolchefen har fördelat vidare ansvaret inom sin organisation. Mötet diskuterade inte konkret lösning på ansvarsfrågan. Personalavdelningen och Utbildningsstöd tar tillsammans med arbetstagarorganisationerna fram ett förslag som redovisas i Skyddskommittén. Katarina säger att ECO kan påbörja arbetet till hösten.
5. Studenthälsan informerar om studenternas hälsa under pandemin. De uppmärksammar att det har varit väldigt många individuella samtal ca 800 st. Nästan lika många som på SU men KTH har mycket färre studenter. Vanligt förekommande arbetsmiljöfrågor från våra studenter handlar om ergonomi, social distansering och stress och oro. Under våren 2021 har det tillkommit problem såsom en ökad upplevelse av ensamhet samt bristande motivation till studierna. Se bilaga för ytterligare information.
6. Jan gick igenom projekten om Digital arbetsmiljö. Projektgruppen har formerats. Utbildning har inplanerats och två grupper som skall genomföra användbarhetsronder dels på GVS och dels på CBH har precis bildats. Pilotprojektet skall redovisas den 17 juni. Utvärderingen avgör om detta projekt skall implementeras på hela KTH. Jan påpekar att det är individens vardag framför datorn som skall studeras. Per-Ove understryker behovet av utbildning för våra skyddsombud i Digital arbetsmiljö. Jan bjuds in till nästa skyddskommittémöte. Se bilaga.
7. Övriga frågor.
Per-Ove önskar att vi följer upp håll i skyddsorganisationen vid kommande möte. Leif har fått information om att skyddskommittén bör uppmärksamma arbetsmiljön på SciLifeLab. Eventuellt ett särskilt fokus på dem vid ett kommande möte. Eva önskade ett möte med HSKO-gruppen.
8. Nästa möte: 23 september kl 9.00
9. Kerstin tackade för ett bra möte.

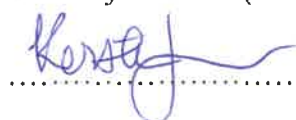
Vid protokollet
Leif Svanblom

Justeras
Björn Johannesson

Kerstin Jacobsson (Ordf)

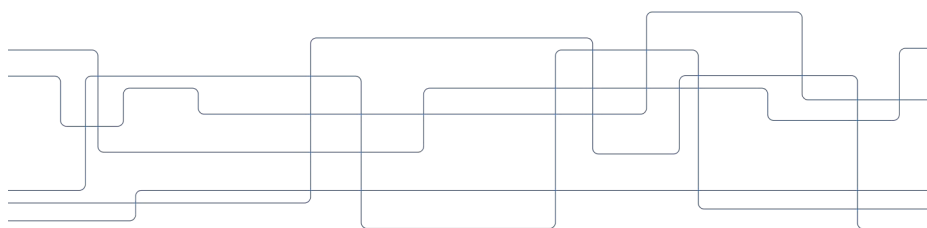

KTH ROYAL INSTITUTE
OF TECHNOLOGY

Digital Arbetsmiljö och den Digitala Arbetsplatsen på KTH

Presentation KTH Skyddskommittén 2021-04-29

Jan Gulliksen, vicerektor för digitalisering

2021-02-25

Digital Arbetsmiljö och den Digitala Arbetsplatsen på KTH

52

52

Projekt: Den digitala arbetsplatsen

Syfte

- Att förstå den digitala arbetsplatsen på KTH hur diversifierad den är och kan vara med alla dess möjligheter och brister
- Att kunna beskriva både vad som är styrkor och brister i den digitala arbetsplatsen
- Att förstå vilka konsekvenser nuvarande digitala arbetsplats har i termer av kostnader och effektivitetsförluster och vilka potentiella vinster och effekter man skulle kunna uppnå om det förbättrades
- Ska utgöra ett underlag för strategiska beslut för verksamhetens utveckling och för att prioritera insatser i portföljstyrningsgruppen

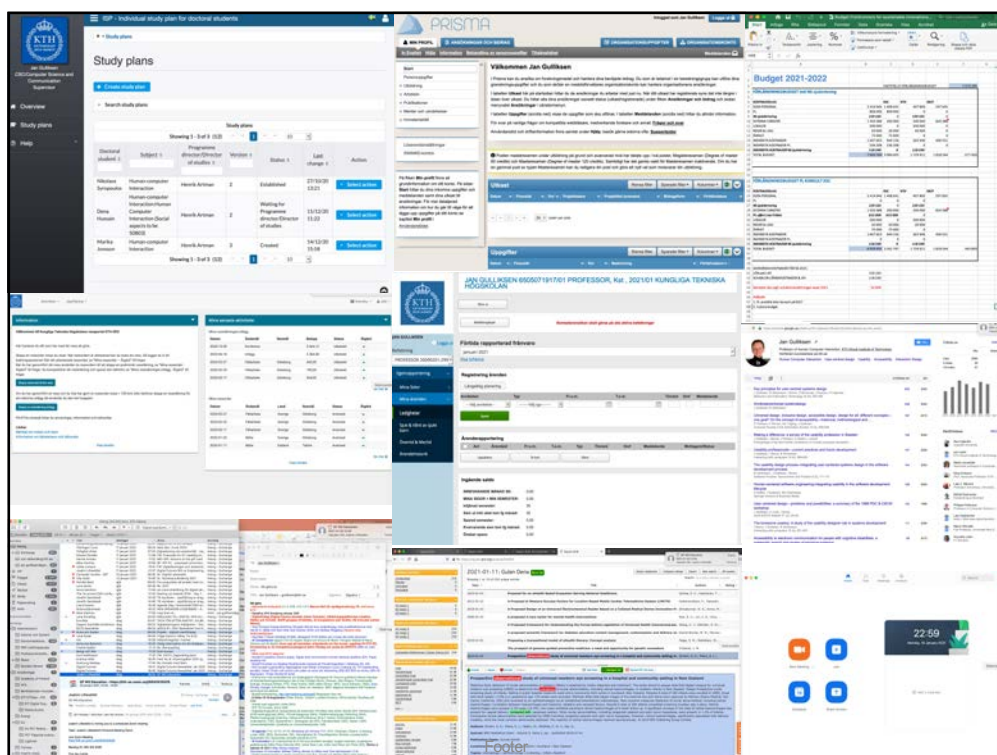
2021-04-29

53

53

54

55

Vad ger användarna de största frustrationerna?

Det är inte säkert att det är IT-systemet som är det som ger den största frustrationen!

- eISP
- CANVAS
- Outlook
- Schemaläggningssystemet
- Utläggssredovisning
- Agresso
- Zoom
- KTH Play
- Microsoft office
- Prisma
- Google scholar
- KTH Box
- Det kraschar
- Det går långsamt
- Jag lyckas inte hålla ordning på mina lösenord...
- Bristande kunskap
- Bristande support
- Organisatoriska problem
- Jag får inte använda det system jag vill
- Systemen hänger inte ihop
- Flera olika devices
- Systemet kräver att jag gör saker som jag inte förstår varför jag behöver göra

2021-04-29

56

56

Vad är Digital Arbetsmiljö?

"Den arbetsmiljö, med dess problem och möjligheter av såväl fysisk, psyko-social som kognitiv art, som blir resultatet av att arbetets stödsystem och verktyg digitaliseras."

57

Lagar och förordningar

Arbetsmiljölagen (1977:116)

- *“Ett arbete ska präglas av variation, social kontakt och samarbete, sammanhang mellan arbetsuppgifter, möjlighet till personlig och yrkesmässig utveckling, självbestämmande och yrkesmässigt ansvar.”*
- Systematiskt Arbetsmiljöarbete

58

Vad innebär systematiskt arbetsmiljöarbete?

Systematiskt arbetsmiljöarbete innebär att undersöka, genomföra och följa upp verksamheten för att förebygga olyckor och ohälsa. (AFS 2001:1)

Centrala aktiviteter i det systematiska arbetsmiljöarbetet:

- undersökning av verksamheten
- bedömning av de risker som synliggjorts vid undersökningen
- åtgärder för att minska riskerna
- kontroll av att åtgärderna faktiskt har bidragit till en bättre arbetsmiljö.

2021-04-29

59

59

Arbetsmiljölagen

1. att säkerställa*) en arbetsmiljö som inte utsätter arbetstagare för ohälsa eller olycksfall och som är tillfredsställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället, och
2. att främja att arbetsgivare och arbetstagare samverkar för att åstadkomma en god arbetsmiljö.

*) med säkerställa menas att arbetsmiljöarbetet skall bedrivas på ett systematiskt förebyggande sätt

60

Arbetsmiljöns beskaffenhet (Kap.2, §1)

- Arbetsmiljön skall vara tillfredsställande med hänsyn till arbetets natur och den sociala och tekniska utvecklingen i samhället
- Arbetsförhållandena skall anpassas till människors olika förutsättningar i fysiskt och psykiskt avseende.
- **Arbetstagaren skall ges möjlighet att medverka i utformningen av sin egen arbetssituation samt i förändrings- och utvecklingsarbete som rör hans eget arbete.**
- Teknik, arbetsorganisation och arbetsinnehåll skall utformas så att arbets-tagaren inte utsätts för fysiska eller psykiska belastningar som kan medföra ohälsa eller olycksfall. Därvid skall även löneformer och förläggning av arbetstider beaktas. Starkt styrt eller bundet arbete skall undvikas eller begränsas.
- Det skall eftersträvas att arbetet ger möjlighet till variation, social kontakt och samarbete samt sammanhang mellan enskildas arbetsuppgifter.
- Det skall vidare eftersträvas att arbetsförhållandena ger möjlighet till personlig och yrkesmässig utveckling liksom till självbestämmande och yrkesmässigt ansvar.

61

Lagar och förordningar

Föreskriften AFS (1998:05)

- "Arbete vid bildskärm som är starkt styrt eller bundet i fysiskt eller psykiskt avseende eller är ensidigt upprepat får normalt inte förekomma."
- "System och program ska
 - vara lämpligt utformade med hänsyn till arbetsuppgifter och användare
 - vara lätta att använda, kunna anpassas till användarens kunskaps och erfarenhetsnivå
 - ge återkoppling om det utförda arbetet
 - visa information i format och takt som är anpassad till användaren."
- Samt att särskild hänsyn ska tas till ergonomiska principer som gäller förmågan att uppfatta, förstå och bearbeta information
- Kontroll av arbetstagarens arbetsinsats via systemet inte får utföras utan dennes vetskap.

62

EN ISO-standard för digitala skyddsronder

- En ny Svensk standard:
- "Ergonomi vid människa-systeminteraktion — Användbarhetsrond"
- Svensk release i februari 2021
- KTH skulle kunna bli pionjärer i användningen av standarden och i att integrera användbarhetsronden i det systematiska arbetsmiljöarbetet

2021-04-28

63

63

Svenska
Institutet för
Standarder

STANDARDER • STANDARDUTVECKLING • UTBILDNING • BÖCKER OCH VERKTYG • SIS ABONNEMANG

☒ Sök hela SIS.se
☐ Sök bara standarder

SÖK

STANDARD

TEKNISKA SPECIFIKATIONER - SIS/TS 904501:2021

Ergonomi vid människa-systeminteraktion - Användbarhetsrond

Status: Gällande

Provås denna standard

(Overview in English below)

SIS/TS 904501 specificerar krav och rekommendationer för Användbarhetsronden, en systematisk metod för utvärdering av arbetsplatsers digitala systems användbarhet som utförs i samverkan med användarna. Användbarhetsronden ger även möjligheter att upptäcka problem med och förbättringsmöjligheter för tillgänglighet* på individuell nivå.

Dokumentets utgångspunkt är dels interna och externa användares behov av väl fungerande digitala system, dels användarnas behov av att höja sin kompetens genom att aktivt delta i och få information om beslut gällande de aspekter av systemens ändamålsenliga utformning och användning som bidrar till ökad effektivitet och användartillfredsställelse.

Dokumentet beskriver krav och rekommendationer för hur en organisation systematiskt planerar, leder, genomför och följer upp Användbarhetsronden.

Användbarhetsronden fungerar även som ett konkret riskbedömningsverktyg som underbygger och kompletterar andra befintliga metoder för att genomlysna den egna arbetsplatsens digitala arbetsmiljö. Vägledande principer för utformningen av detta dokument finns i en bilaga.

Köp denna standard

STANDARD

TEKNISKA SPECIFIKATIONER - SIS/TS 904501:2021

Ergonomi vid människa-systeminteraktion - Användbarhetsrond

Prenumerera på standarden - Läs mer >

PDF

Pris: 1 285 SEK

Lägg i varukorgen

Fler alternativ >

Produktinformation

Språk: Svenska

Framtagen av: Ergonomi och human factors, SIS/TK 380

Internationell titel: Ergonomics of human-system interaction - Usability assessment

Artikelnummer: STD-80027631

Utgåva: 1

Fästställe: 2021-02-10

Antal sidor: 48

2021-04-28

Footer

94

[illegible]

Digital Användbarhetsrund genomförd på Förvaltningsrätten i Göteborg 2020-02-18

66

Digital arbetsmiljö i SAM – Syfte

- Kartlägga användbarhetsproblem kopplat till den digitala arbetsmiljön
- Förutsättningar för att inkludera arbetssättet i SAM

67

Projektgrupp

- Jan Gulliksen, vicerektor för digitalisering, gulliksen@kth.se
- Mikael Visén, HR-specialist, GVS, visen@kth.se
- Zlatko Mitrovic, Samordningschef, Användarstöd, IT-enheten, zlatko@kth.se
- Lena Niemi Birgersdotter, Arbetsmiljöspecialist, CBH-skolan, lenabi@kth.se
- Leif Svanblom, Arbetsmiljöhandläggare, GVS, leif@kth.se

2021-04-28

Footer

68

68

Tidplan

- 8 april – presentation av projektet på CSG
- Identifiering av arbetsplatser för inspektion och team för att genomföra inspektionerna
- Utbildning i Digitaliseringen och arbetsmiljön
- Workshop för anpassning av verktyg
- 1-15 maj – Genomförande av användbarhetsronder
- Återrapporteringsmöte, identifiering av möjliga åtgärder och prioritering
- 17 juni – avrapportering till CSG och planera framåt

2021-04-29

Footer

69

69

Återkoppling till CSG (ca juni 2021)

- Hur gick pilotförsöket?
- Förutsättningar för att integrera Digital Arbetsmiljö i SAM
- Hur för man ut det i verksamheten? Användbarhetsrond på institutionerna?
- Identifiera kompetensbehov – behövs andra sorters skyddsombud?
- Resursåtgång
- Hur väljer man ut vad som ska granskas?
 - Representativa urval?
 - Prioriterade insatsområden?
- Hur sammanfattar man identifierade problem ute i verksamheterna så att större åtgärder kan prioriteras på central nivå?
 - Vad skickas till portföljstyrgruppen?
 - Vad skickas till verksamhetsutveckling?

2021-04-29

Footer

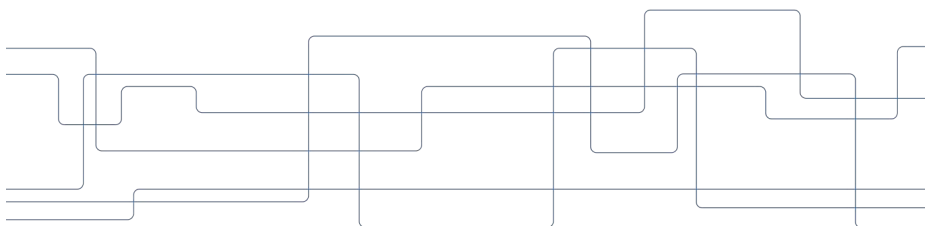
70

70

KTH ROYAL INSTITUTE
OF TECHNOLOGY

Diskussion?

2021-04-29

Digital Arbetsmiljö och den Digitala Arbetsplatsen på KTH

75

75